

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefon száma 12.)
Fiume, Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám, 1. em.
Nyomda telefonszáma (lapzártá előtt 229.)

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKEN:
Egész évre . . . 28 kor. | Negyed évre . . . 7.— kor.
Fél évre . . . 14 " | Egy óra . . . 2.40 "
EGYES SZÁM ÁRA FIUMÉBAN 8 FILLÉR,
Hivatalos hirdetések 6 hasábos peit sorja 60 ML.

Gazdasági összeköttetéseink a Kelettel.

—o—

A világháború okozta gazdasági elváltozásokat teljes magyságukban csak a háború befejezése után lesz alkalomunk nemcsak megismerni, hanem egyúttal megéreznünk is. Amennyit azonban a legtöbben közülünk már elég tisztán látunk, hogy a nemzetközi forgalom irányában szükségszerűen jelentős átalakulásoknak kell bekövetkezniük. Magával hozza ezt az átalakulást az a törekvés, amellyel az antante nyugati államai a mai fegyveres küzdelmet a gazdasági térre oltajtják átvinni, magával hozza az a mai viszonyokból származó és szükségességnek mutatkozó törekvés, amely bizonyos szorosabb gazdasági kapcsolatot oltajt Magyarország, Ausztria és Németország között, nem is szólva azokról az új gazdasági összeköttetésekről, amelyek a háború következtében előálló államterületi változásoknak szintén szükségszerűen a nyomában járnak. Az új vámpolitikai konszokat már ezeg az elváltozások, amelyek a világháború következményei, fogják befolyásolni és ezért az új kereskedelmi szerződések kora egészen új irányelvek hatása alatt fog állni, amelyek az előző kereskedelmi szerződésekben és az eddigi kereskedelmi politikában nem érvényesülhettek.

Nyilvánvaló, hogy vezető körünk az átalakulások irányával teljesen tisztában vannak, sőt már is szükségesnek tartották, hogy ebben az irányban bizonyos előkészületeket tegyenek. A balkáni export, a közeli kelettel való gazdasági összeköttetés fejlesztése alapján véve nem új dolgok, sőt mindig arról voltunk meggyőződve, hogy gazdasági össze köttetéseinket éppen a Kelet felé kell fejlesztenünk. Sajnos, a nemzetközi vám- és kereskedelmi politika iránya és törekvései az utóbbi években csak nem teljesen eltértek beünket attól a természetes iránytól, nésszben akaratumk ellenére, vagy legálább akaratumk nélkül, de sokszor kifejezett hozzájárulás nélkül. Ma azonban ott tartunk, hogy mindaz az íge, amelyet a közeledő Kelettel való összeköttetéseinkről hangoztattunk, valósággal testet ölt és a közeli Kelet a politikai viszonyok hatása alatt közvetlen szomszédunkká változott. Abban a szoros gazdasági összeköttetésben, amely a háború után Középeurópa és a közeli Kelet között kifejlődik, hazánk centrális helyzetének fogva kiváló szerepre lesz hivatva, amely szerepében a történeti mult, földrajzi fekvés és etnográfiai viszonyok egyaránt támogatni

fogják. Fajlag a magyar áll legközelebb a Kelet részeiben, földrajzilag hazánk az ermeszetes összekötő kapocs Közép-Európa és a Kelet között. Az új gazdasági összeköttetések hatása természetesen Észak- és Délkelet felé egyaránt meg fog nyilvánulni de helyzetünkénél fogva a délkelet az, amely felé gazdasági tevékenységünket első sorban irányítanunk kell. Ezek a törekvések a legnagyobb mértékben elősegíthetők, ha vámpolitikánkban a balkáni államokkal minél szorosabbra fűzzük a gazdasági kap-

csolatot és ezzel a velök való gazdasági egyetétést és a közös érdekek előmozdítását folkozzuk. Meg vagyunk győződve róla, hogy a középeurópai hatalmak vámpolitikája ezt a törekvést fogja szolgálni és már ma is érezhetjük, hogy a balkáni államok kivétel nélkül egészen helyesen felismerék annak a szoros gazdasági kapcsolatnak a természetességét és szükségességét, amely öket a középeurópai hatalmakhoz fogja fűzni.

Elfoglaltuk a montenegróiak főállásait.

Sikerrel folyik tovább az üldözés - Mohamedánok és albánok is harcolnak a montenegróiak ellen - Görögország nem engedi át Szalonikit az antántnak - French tábornok lemondott a parancsnokságról.

Szász harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, dec. 16. (Hivatalos).
Nincs különösebb esemény.

Höfer altábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 16. A nagy főhadiszállás jelenti: Nincs ujság.

A legfőbb hadvezetőség.

Olasz harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, dec. 16. (Hivatalos).
A helyzet változatlan.

Höfer altábornagy.

Balkáni harctér.

VEZÉRKARUNK JELENTÉSE.

BUDAPEST, dec. 16. (Hivatalos). Követs tábornok Plevlje felől előrenyomuló osztrák-magyar csapatai tegnap az Avrana-Gorától délre levő montenegrói hadállásokat is egész szélességükben bevették. Egy hadoszlop Glibacinál az ellenséget üldözve, a Tara szakadékig nyomult előre és szétugasztotta az ellenség egy zászlóalját. Más csapatok elérték Grabot. A közvetlenül Beranetól keletre fekvő magaslatokon a mi osztagainkon kívül mohamedánok és albánok is állanak harcban a montenegróikkal

A tegnap ejtett foglyaink száma 340 katoná és 150 védköteles egyén.

Höfer altábornagy.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 16. A nagy főhadiszállás jelenti: Plevljétől délnyugatra az ellenséget a Tara folyó, ettől keletre pedig a grab-brodarevoi vonal mögé vetettük vissza Több száz embert elfogtunk.

A legfőbb hadvezetőség.

ATLEPTÜK A GÖRÖG HATÁRT?

PARIS, dec. 15. A bolgárok Doimanál átlettek a görög határt.

ROTTERDAM, dec. 15. Angol lapokhoz érkezett athéni jelentések szerint a központiak Gevghelinél görög területre nyomultak.

TILTAKOZIK AZ ANTÁNT.

ATHEN, dec. 15. Az antánt tiltakozott az ellen, hogy megengedik a központiaknak görög földre való nyomulását.

ELFOGLALTUK A MONTENEGRÓIAK FŐÁLLÁSAIT.

BUDAPEST, dec. 16. A sajtóhadiszállás jelenti: Elfoglaltuk a montenegróiak főállásait Plevlje és Bjelopolje között. A féluton levő hegyláncokon csapataink néhány 1400 méter magasban foglalták el állásokat. A munició és élelmezés utánpótlásának rendkívüli nehézségei dacára az ellenséget üldözzük. Beranetól északra és északkelet felől nyugatra felfegyverzett erős moha-

medán és albán sapatok harcolnak mellettünk.

Francia-belga harcok.

NÉMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 16. A nagy főhadiszállás jelenté: **Az arcvonalon különös fontosságú esemény nem történt. Repülőink látható eredménytelenségel támadtak meg egy angol gőzhajót, amely december hó 12-én Lapanne magasságában megfeneklett. Az elenség, amely Bapaume és Peronne irányában, továbbá Lotaringhiába és Mühlheim (Badenban) fölé több repülőgéprajt küldött ki, légi harcban, illetve védőágyúink tüzeiben 4 repülő gépet, ezek között egy nagy, kétmotorút veszített.**

A legfőbb hadiromlás.

HIREK.

A kormányzó állapota. Wickenburg István gróf kormányzó állapota, mint örömmel értesülünk, tegnap óta némileg javult. Az éjszakát aránylag nyugodtan töltötte, bár fájdalmait a vakbélgyulladás folytán néha-néha jelentkezik. Kezelőorvosai, dr. Friedmann és dr. Grossich Ruggero mapontá kétszer látogatják meg.

Azt hisszük, hogy egész Fiume városa nemzeti- és osztálykülönbség nélkül osztozik abban az óhajunkban, hogy a beteg kormányzó minél előbb teljesen felépülve helyet foglalhasson ismét iróasztalánál, ahol ezekben a nehéz időkben annyi üdvöset és jót alkot Fiume javára.

Olasóbb lesz a hus és az olaj. A városi élmezőnyű osztály tegnap este Vio Antal dr. polgármester elnöklése alatt ülést tartott. Az ülésen bejelentették, hogy sikerült a mostaninál olasóbb hushoz jutni, miáltal a legközelebbi husszállítvány megérkezése után a szegényebb lakosság is abba a helyzetbe jut, hogy húst vásárolhat. Ezen kívül közölték, hogy az olaj árát január elsején 6 koronáról 5 korona 20 fillérré fogja leszállítani a város. A polgármester beszámolt arról, hogy a rizshántológvár pert indított a város ellen a rizsnek szerinte szabályellenes történt nekivarálása miatt. A kormány teljesen felmentette a várost a rekivarálás módjának következményei és felelőssége alól. A város igazának teljes ilhusszállítására a polgármester elhozta az ülésre a rekivarálásra vonatkozó rendelkezéseket és különböző az ügyet érintő iratokat, kijelentve, hogy a bizottság véleményét is meg akarja hallgatni ebben a kérdésben. A bizottság elhatározta, hogy a város eddigi álláspontján marad.

A kis kontesz nagy napja. Wickenburg gróf leánykájának, Mária Meren grófléasszonyának nagy napja volt ma. Szicron tanító bácsik és néniük előtt állott, hogy levizsgáljon előtűk a negyedik elemi osztály tantárgyaiból. A kis kontesz kipírult arccal felelt a kérdésekre, bizonyára éppoly nagyon drukkolta, mint hasonló helyzetben bármely polgári származású iskolatársnője, — és boldogan fogadta azután a vizsgáló bizottság díesérő elismerését, amikor kihirdették előtte, hogy kitűnő eredménnyel tette le a vizsgát. Az eleminek most már vége, ezután komolyabb, nehezebb és magyabb tanulmányok következnek és mi őszintén

kívánjuk a kis grófléasszonynak, hogy hasonló ambícióval és hasonló sikerrel végezze ezeket is.

A december 18-iki jótékonyági hangverseny elsőrangú zeneművészeti eseménynek ígérkez ik. A műsor szenzációkat ígér, amelyek közül első sorban megemlítendőnek tartjuk Beethoven világhírű gondolkodásnátáját, melyet Fiumében eddig még nem hallottak. A Fiumében eszerint újdonságot képező szonáta interpretálása Grümmer Pál gondokaművész feladata lesz, aki azt bizonyára a legfényesebben fogja megoldani. A művész játékát Luzzatto zongonamester fogja zongorán kísérni. Egyébként megemlítjük, hogy Ossoinackné Székely Irén énekszámaihoz is ő fogja a zongorakíséretet szolgáltatni.

A sötét város. Szomoru képe volt tegnap este Fiume utcáinak, hogy életbelépett az új „világítási” rendszer. Az utcák csaknem teljesen sötétek voltak, a kávéházak és üzletek vasredőnyök mögöl nem szűrődött ki semmi világosság és a kirakatok lilára letompított lámpáiból is csak halvány fény derengett, alig világítva meg a kirakatokban elhelyezett tárgyakat. A közlekedés több helyen megakadt a sötét utcákon. Az emberek egymásba ütköztek és bizalmatlannul nézgették egymást, már amennyire egyáltalában meg tudták egymást látni. Tegnap még volt egy kis holdfény és ez némileg tűrhetővé tette a helyzetet, de tarthatatlan állapotok lesznek majd a borús, vagy holdtalan estéken. Érzékenyen sújtja a sötétség a fiumei kereskedőket, akiknek veszendőbe megy a karácsonyi vásárba vett minden reményük. A közönség inkább otthon marad, mintsem hogy kitegye magát a sötétben való botorkálás kellemetlenségeinek. A kávéházakat és vendéglőket is elnéptelensítette az utcai sötétség, ami végül a közbiztonságnak sem szolgálhat túlságosan a javára. Nem lehetne ezen a tarthatatlan helyzetben valahogy segíteni és az eddigi állapotok visszaállításával lehetővé tenni, hogy az amagys sokat szenvedő fiumei kereskedővilág legalább most, karácsonyi és újév táján, megcsinálja a maga szerény forgalmát.

Városi élelmiszerek vásárlása karácsony előtt. A városi áruda vevői közül azok, akik szombatra szóló bevásárló bárcával rendelkeznek, tájékoztatásban voltak afelől, mimódon fognak a karácsonyi ünnepek első napján, amely tudvalevőleg szombatra esik élelmiszerekhez jutni. A városi élmezőnyű osztály értesíti ezen vevőket, hogy bevásárlásaikat az ünnepnapra való tekintettel ez alkalommal kivételesen egy nappal előbb, azaz e hó 24-én, pénteken eszközölhetik.

Szabad Lyceum. A Szabad Liceumban tegnap este Romwalter Alfréd dr. tartott előadást múltkori előadásának kiegészítésül Magyar-ország termékenységeről. A termékenység meghatározására használt avult és tökéletlen rendszerekkel szemben ismertette azokat a tényezőket, amelyek egyedül alkalmassak egy bizonyos terület termékenységének szabatos meghatározására s ebben a meghatározásban fejezte ki fejtegetéseinek lényegét, hogy a termékenység nem egyéb mint az egy bizonyos területen levő organikus anyagok futőereje (kémikus energiája). A tétel második részében azt a kérdést tette fel az előadó,

hogy hazánk termékenységi képessége mekkora, elérte — e ez a maximális határt mennyire van tőle: Válasza végzett számításai szerint az, hogy hazánk messze, igen messze van még a termékenységi kapacitás maximumától s így méltán várhatunk e tekintetben nagy haladást a jövőben. Az érdekes előadást, melynek egyedüli győngéje a túlságos rövidség volt, hálás tapsokkal köszönte meg a szépszámu közönség. A jövő héten Csepregy Kálmán dr. főgimnáziumi tanár tart előadást a magyar emerről, különös tekintettel az új magyar emerre.

Az önkéntes fémeladás eredménye. A vas- és fémáruszövetkezet helybeli vaskereskedéseiben eddig 11,000 korona ára fémet váltottak be.

Egy olasz képviselő — fiumei magyar állampolgár. Közismert dolog, hogy béke idején gyakran jöttek át Fiuméba olasz állampolgárok, hogy itt — a házastársuktól elváljanak. Megszerezték a magyar állampolgárságot, igazolták a hathónapos utazózkodást és azután ment a válás, mint a karikacsapás, mert a magyar törvények sokkal toleránsabbak e tekintetben az olaszoknál. Ilyen szükségszerű magyar állampolgár lett évek előtt Fortunati, az olaszországi Orvieto ujonnan megválasztott képviselője, akit most súlyos kellemetlenség ért ebből kifolyólag. Mint Luganóból jelenték, Fortunati választását megsemmisítették, mert kiderült róla, hogy annakidején válópöre miatt Fiumében magyar állampolgári kötelekbe lépett és így elvesztette olasz állampolgárságát. Ha következetesek volnának az olaszok, ugy most internálnák kelene Fortunati urat, aki ellenséges állam alattvalója. Nem ártana, legalább megtapasztalnia az olasz saájhős, hogy milyen humánusan bíznak odaát a magyar internáltakkal.

Segélynyújtás a tengeren. Scozzanich János kapitány, a Sava gőzös parancsnoka arról számolt be a fiumei réshivatalának, hogy tegnapelőtt délután háromnegyed egykor a hajóról egy vitorlást pillantottak meg, amely a viharban Lovranától három tengeri mérföldnyi távolságban lépett vitorlálással és árbócán segélyszóval hánykolódott a tengeren. A Sava a veszélyben forgó vitorláshoz sietett és bevontatta Abbazia kikötőjébe.

Keéri Szántó Imre. A december 18-iki hadijótékonyági hangversenyen fellép Keéri-Szántó Imre zongoraművész is, akiről a „Theatergids” című amsterdami újság 1913-ból való egyik számában a következő méltatást olvassuk: Egy új Harold Bauer, ami Chopin játékát illeti, szelid, felsőgesen legato, valóságos műelvezet a zensértőknek, Chopin költészetének tökéletes kifejezése. Keéri-Szántó — ellentétben azokkal, akiket utóbbi időkben hallottunk — ama művészek közé tartozik, akik barsztyos játékkal buvárként szállnak le a mélységbe, hogy onnan elővarázsolják Chopin költészetének gyöngyeit. Keéri-Szántó valóságos hőse a zongorának, aki joggal sorozható a jelenkor legnagyobb művészei közé.

A táviratforgalom kiterjesztése. Hivatalosan jelentik, hogy a magántáviratforgalom valamennyi stájerországi távirat hivattallal megnyílt. Magántáviratokat egész Stájerország területére és onnan is lehet küldeni.

reszkedő 10 kg. csokoládé. Marac Péter 50 K., Neumann Zsigmond 50 K., Falter Irén 100 K., Dr. Descovich Romuald 25 K., Lehmann Ottó 20 K., Első magyar ált. biztosító társaság főügynöksége 50 K., „Bauxit” részvénytársaság 100 K., M. kir. áll. polgári fiúiskola 50 K., Bloch Miklós 200 K., Kuschnigg Benjamin 20 K.

Legujabb.

-0-

FRENCHET FELMENTETTÉK A FŐPARANCSNOKSÁGTÓL.

ROTTERDAM, dec. 16. French tábornokot a főparancsnokságtól saját kívánságára felmentették.

AZ ANTANT NEM HASZNÁLHATJA SZALONIKI ERŐDEIT.

LUGANO, dec. 16. A Secolonak Magri ni jelenti, hogy Görögország nem engedi át az antántnak szaloniki-i erődeit, melyeket továbbra is a görög hadosztály tart meg szállva.

BOLGÁR CSAPATÖSSZEVONÁSOK A ROMÁN HATÁRON.

SZOFIA, dec. 16. Petkov miniszter kijelentette, hogy a román határon történő bolgár csapatösszevonások nem irányulnak Románia ellen, hanem övintézkedésül szolgálnak esetleges orosz támadás ellen.

BULGÁRIA ÉS GÖRÖGORSZÁG.

SZOFIA, dec. 16. A bolgár távirati iroda jelentette: Bulgária javaslatot tett Görögországnak, hogy határainkon két-két kilométernyire visszavonják csapataikat. Görögország elfogadta a javaslatot.

A KÉPVISELŐHAZ ÜLÉSE.

BUDAPEST, dec. 16. A képviselőház mai ülésén megindokolták az árdragító viszály elleni törvényjavaslatot. A pénzügyminiszter a magybankok elleni vád alaptalanságát hangoztatta.

Az ülés folyik.

Küldetésükön: „A Tengerpart” lapkiadó-vállalat (Moral Jese)

Nyomatott: Zastavich Elemer „Pelenka” nyomatásában.

B U D A I

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ

FIUME, DEAK-KORZO.

50 szoba

Kitűnő kávéházi italok és ételek. Bel- és külföldi lapok.

Tulajdonos BUDAI KAROLY

Diana sósborszesz

a legerősebb házi szer egy belsőleg eukofra cseppenként, mint külsőleg bedörzsölésre. Hatása fájdalomcsillapító, étvágygerjesztő, frissítő, látsító.

Ára 50 fillér.

Mindenütt kapható.

Mindenütt kapható.

AZ ŐSZI IDÉNYRE

AZ ELŐKÉSZÜLETHK
:: MEGTÖRTÉNTÉK ::

Abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy az őszi- és téli idényre való legújabb divatu női ruhakelmékkel a legnagyobb választékban szolgálhatunk.

Különösen említésre méltók:

VELOUR-GABARDIN

kelmés talpa-szürkészöld (vakondok-szín) zöld, petrol, lila és tegetthof-színben.

GYAPJUKELMÉK,

kis és nagy koskásak, zöld, fekete, talpa- és petrol-színben. Skót minták kis és nagy koskakkal, káprázatos választékban.

Masonlóan nagy választéku készleteink vannak legújabb divatu kism női kosztü-mökben, női köpenyekben, szettekben és aljakban.

KÉRJÜK EZEKNEK SZIVES
:: MEGTEKINTÉSÉT ::

VÉTELKÉNYSZER NINCS!

Kiváló tisztelettel:

WEISS M.

Fiume, csak Corso 11.

Trieszt Bécs IX.

Corso 7—11.

Nagy raktár divatárunkban, kőműtárunkban, selymekelmékben, csipkékben és díszítésekben. Szőnyegek, függönyök, lenárak, kötött árak, női- és férfi fehérneműk, konfekcionált árak.

„EDISON” MAGYAR MOZGÓ

Fiumara utca

Via Fiumara

Műsor december 10-etől:

MOZI-HIRNÖ

Egy hős asszony

Dramai színjáték 3 felv.
Thomsen Ebbával a főszerepben.
Befejezésül egy bohózat.

Finom émagyarul és csepolszigeti fehér

urasági borok

Frankl Arnold borkereskedőnél a szabadkötőben (P. u. ito Franco) levő IV. raktárban kaphatók.

Holttest a tengerparton. Az abbáziai tengerpart sziklái között kedden este Brenich Ferenc 62 éves halász holttestére akadtak. Halálát minden valószínűség szerint szerencsétlenség okozta.

Adakozzunk a bolgár Vörös Kereszt javára. A világháború egyik legragyogóbb fejezete játszódik most le a Balkánon, ahol a mieinkkel küzdenek és győzelmet győzelemre halmoznak hősi bolgár fegyvertársaink. Az egész ország szeretettel és bámulattal adózik a dicsőségesen küzdő testvérműzeinek és ez a szeretet nyilvánul meg abban a gyűjtési akcióban is, mely országsszerte megindult a bolgár Vörös Kereszt egylet javára. A diadallal harcoló bolgár hősök joggal várhatják, hogy sebeinek enyhítéséhez mi is hozzájáruljunk a jótékonyág filléneivel. Nem kételkedünk benne, hogy ebből a támogatásból Fiume hazafias közönsége is kivieszi a maga részét és mi is készségesen ajánljuk olvasóink figyelmébe a fiumei bolgár konzulátus felhívását, melyben adakozásra szólítja fel a közönséget. Adományokat erre a jótékony célra mi is szívesen fogadjunk és készségesen juttatunk rendelkezési helyére.

Asebesült és beteg katonák karácsonyfa ünnepélyére utólag beérkezett adományok a következők: Pappa Anna és Justin 20 K., Wittok A. igazgató 100 K., Osztrák Lloyd 100 K., Giordano József 20 K., Mayländer E. 25 K., Celebifni Gilda 25 K., Grünwald Jolán 25 K., Tengerpartti Bank 50 K., Tengerpartti Bank igazgatósága 30 K., Jagodnik Ferenc 20 K., Moravec Károly 20 K., Jagodnik József 25 K., Dr. Rosenberg Oszkár 25 K., Szabó Samu 20 K., Dorcich Paskál 20 K., Rosenkarrt Ágost 20 K., Topie igazgató 10 K., N. N. 20 K., Dr. Blühwets A. 25 K., Jellonscheg Olga 20 K., Mohovich Domát 20 K., Mattiassi Ferenc 50 K., Agoston Mary 30 K., Beric Eugenia 20 K., Weiss M. 100 K., Simnich család 20 K., Dr. Rudan Aldo 20 K., Bolé J. ke-

medán és albán sapatok harcolnak mellettünk.

Francia-belga harcok.

NEMET HIVATALOS JELENTÉS.

BERLIN, dec. 16. A nagy főhadiszállás jelenté: Az arcvonalon különös fontosságú esemény nem történt. Repülőink látható eredménnyel támadtak meg egy angol gőzhajót, amely december hó 12-én Lapanne magasságában megfeneklett. Az ellenség, amely Bapaume és Peronne irányában, továbbá Lotaringhiába és Mühlheim (Badenban) fölé több repülőgéprajt küldött ki, légi harcban, illetve védőágyúink tüzeiben 4 repülő gépet, ezek között egy nagy, kétmotorút veszített.

A legfőbb hadvesztés.

HIREK.

A kormányzó állapota. Wickenburg István gróf kormányzó állapota, mint örömmel értesülünk, tegnap óta némileg javult. Az éjszakát aránylag nyugodtan töltötte, bár fájdalmai a vakbélirritáció folytán néha-néha jelentkeznek. Kezelőorvosai, dr. Friedmann és dr. Grossich Ruggero maorfa kétszer látogatják meg.

Azt hisszük, hogy egész Fiume városa nemzetiségi- és osztálykülönbség nélkül osztozik abban az óhajunkban, hogy a beteg kormányzó minél előbb teljesen felépülve helyet foglalhasson ismét iróasztalánál, a hol ezekben a nehéz időkben annyi üdvöset és jót alkot Fiume javára.

Olesőbb lesz a hus és az olaj. A városi élelmezésügyi osztály tegnap este Vio Antal dr. polgármester elnöklte alatt ülést tartott. Az ülésen bejelentették, hogy sikerült a mostaninál olesőbb hushoz jutni, miáltal a legközelebbi husszállítmány megérkezése után a szegényebb lakosság is abba a helyzetbe jut, hogy húst vásárolhat. Ezen kívül közölték, hogy az olaj árát január elsején 6 koronáról 5 korona 20 fillérré fogja leszállítani a város. A polgármester beszámolt arról, hogy a rizshántológvár pert indított a város ellen a rizsnek szerinte szabályellenesen történt nekivirálása miatt. A kormány teljesen felmentette a várost a rekvinálás módjának következményei és felelőssége alól. A város igazának teljes illesztésére a polgármester elhozta az ülésre a rekvinálásra vonatkozó rendelkezéseket és különböző az ügyet érintő iratokat, kijelentve, hogy a bizottság véleményét is meg akarja hallgatni ebben a kérdésben. A bizottság elhatározta, hogy a város eddigi álláspontján marad.

A kis kontesz nagy napja. Wickenburg gróf leánykájának, Mária Maren grófkisasszonynak nagy napja volt ma. Szomorú tanító bácsik és néniük előtt állott, hogy levizsgáljon előtük a negyedik elemi osztály tantárgyaiból. A kis kontesz kipírult arcával felelt a kérdésekre, bizonyára époly nagyon drukolt, mint hasonló helyzetben bármely polgári származású iskolatársnője, — és boldogan fogadta azután a vizsgáló bizottság díeséről elismerését, amikor kihirdették előtte, hogy kitűnő eredménnyel tette le a vizsgát. Az eleminek most már vége, ezután komolyabb, nehezebb és magasabb tanulmányok következnek és mi őszintén

kívánjuk a kis grófkisasszonynak, hogy hasonló ambícióval és hasonló sikerrel végzze ezeket is.

A december 18-iki jótékonyági hangverseny elsőrangú zeneművészeti eseménynek ígérkezik. A műsor szenzációkat ígér, amelyek közül első sorban megemlítendőnek tartjuk Beethoven világhírű gondolkaszonátáját, melyet Fiumében eddig, még nem hallottak. A Fiumében eszerint újdonságot képező szonáta interpretálása Grümmer Pál gondokaművész feladata lesz, aki azt bizonyára a legfényesebben fogja megoldani. A művész játékát Luzzatto zongoramester fogja zongorán kísérni. Egyébként megemlítjük, hogy Ossoinackné Székely Irén énekszámához is ő fogja a zongorakíséretet szolgáltatni.

A sötét város. Szomorú képe volt tegnap este Fiume utcáinak, hogy életbelépett az új „világítási” rendelet. Az utcák csaknem teljesen sötétek voltak, a kávéházak és üzletek vasredőnyei mögül nem szűrődött ki semmi világosság és a kinakatok lilára letompított lámpáiból is csak halvány fény derengett, alig világítva meg a kirakatokban elhelyezett tárgyakat. A közlekedés több helyen megakadt a sötét utcákon. Az emberek egymásba ütköztek és bizalmatlanná nézegették egymást, már amennyire egyáltalában meg tudták egymást látni. Tegnap még volt egy kis holdfény és ez némileg türelhetővé tette a helyzetet, de tarthatatlan állapotok lesznek majd a borús, vagy holdtalan estéken. Érzékenyen sújtja a sötétség a fiumei kereskedőket, akiknek veszendőbe megy a karácsonyi vásárba vetett minden reményük. A közönség inkább otthon marad, mintsem hogy kitegye magát a sötétben való botorkálás kellemetlenségeinek. A kávéházakat és vendéglőket is elnéptelensítette az utcai sötétség, ami végül a közbiztonságnak sem szolgálhat tulságosan a javára. Nem lehetne ezen a tarthatatlan helyzeten valahogy segíteni és az eddigi állapotok visszaállításával lehetővé tenni, hogy az amugyis sokat szenvedő fiumei kereskedővilág legalább most, karácsony és újév táján, megismerje a maga szerény forgalmát.

Városi élelmiszerek vásárlása karácsony előtt. A városi áruda vevői közül azok, akik szombatira szóló bevásárló bérceával rendelkeznek, tájékoztatásukban voltak afelől, mimódon fognak a karácsonyi ünnepek első napján, amely tudvalevőleg szombatira esik élelmiszerekhez jutni. A városi élelmezésügyi osztály értesíti ezen vevőket, hogy bevásárlásaikat az ünnepra való tekintettel az alkalommal kivételesen egy nappal előbb, azaz e hó 24-én, pénteken eszközölhetik.

Szabad Lyceum. A Szabad Liceumban tegnap este Romwalter Alfréd dr. tartott előadást múltkori előadásának kiegészítésül Magyar-ország termékenységről. A termékenység meghatározására használt avult és tökéletlen rendszerekkel szemben ismertette azokat a tényezőket, amelyek egyedül alkalmassak egy bizonyos terület termékenységének szabatos meghatározására s ebben a meghatározásban fejezte ki fejtegetéseinek lényegét, hogy a termékenység nem egyéb mint az egy bizonyos területen levő organikus anyagok futóereje (kalorikus energiája). A tétel második részében azt a kérdést tette fel az előadó,

hogy hazánk termékenységi képessége mekkora, elérte — e ez a maximális határt mennyire van tőle: Válasza végzett számitással szerint az, hogy hazánk messze, igen messze van még a termékenységi kapacitás maximumától s így méltán várhatunk e tekintetben nagy haladást a jövőben. Az érdekes előadást, melynek egyedüli gyöngéje a tulságos rövidség volt, hálás tapsokkal köszönte meg a szépszámú közönség. A jövő héten Csepregy Kálmán dr. főgimnáziumi tanár tart előadást a magyar címeréről, különös tekintettel az új magyar címerre.

Az önkéntes fémeladás eredménye. A vas- és fémáruszövetkezet helybeli vaskezeléseiben eddig 11,000 korona ára fémét váltottak be.

Egy olasz képviselő — fiumei magyar állampolgár. Közismert dolog, hogy béke idején gyakran jöttek át Fiuméba olasz állampolgárok, hogy itt — a házastársuktól elváljanak. Megszerezték a magyar állampolgárságot, igazolták a hathónapos utazózkodást és azután ment a válás, mint a karikaacsapás, mert a magyar törvények sokkal toleránsabbak e tekintetben az olaszoknál. Ilyen szükségszerű magyar állampolgár lett évek előtt Fortunati, az olaszországi Orvieto újuan megválasztott képviselője, akit most súlyos kellemetlenség ért ebből kifolyólag. Mint Luganoból jelenték, Fortunati választását megsemmisítették, mert kiderült róla, hogy annakidején valópöre miatt Fiumében magyar állampolgári kötelembe lépett és így elvesztette olasz állampolgárságát. Ha következetesek volnának az olaszok, úgy most internálnok kellene Fortunati urat, aki ellenséges állam alattvalója. Nem ártana, legalább megtapasztalnia az olasz szájhős, hogy milyen humanusan bánnak odaát a magyar internáltakkal.

Segélynyújtás atengeren. Scozzanich János kapitány, a Sava gőzös parancsnoka arról számolt be a fiumei réshivatalnak, hogy tegnapelőtt délután hárommegyed egykor a hajóról egy vitorlást pillantottak meg, amely a viharban Lovranától három tengeri mérföldnyi távolságban tépett vitorlakkal és árbóccal segélyszóval hanykolódott a tengeren. A Sava a veszélyben forgó vitorláshoz sietett és bevonhatta Abbazia kikötőjébe.

Keéri Szántó Imre. A december 18-iki hadijótékonyági hangversenyem fellép Keéri-Szántó Imre zongoraművész is, akiről a „Theatergids” című amsterdami ujság 1913-ból való egyik számában a következő méltatást olvassuk: Egy új Harold Bauer, ami Chopin játékát illeti, szelid, felségesen legato, valóságos művelzet a zeneértőknek, Chopin költészetének tökéletes kifejezése. Keéri-Szántó — ellentétben azokkal, akiket utóbbi időkben hallottunk — ama művészek közé tartozik, akik barsnyos játékkal buvárként szállnak le a mélységbe, hogy onnan elővarázsolják Chopin költészetének gyöngyeit. Keéri-szántó valóságos hőse a zongorának, aki joggal sorozható a jelenkor legnagyobb művészei közé.

A táviratforgalom kiterjesztése. Hivatalosan jelentik, hogy a magántáviratforgalom vallamennyi stájerországi távirathivatallal megnyílt. Magántáviratokat egész Stájerország területére és onnan is lehet küldeni.

KÖNYVELEÉS
magyar-német
LEVELEZÉS
mindenfélé
IRODALMUNKÁK

elvégezésére ajánlkozik olcsón délutáni, vagy esti órákra egy elsőrendű munkáró. Hadbavonult tisztviselők helyettesítésére kiválóan alkalmas. Cím a kiadóhivatalban.

SZOBÁK KIADÓK.

Két szépen berendezett szoba külön bejárattal, jutányosan kiadó. Cím: Via Carducci 12 sz., II. em. balra. Telef. 11-89.

ADAKOZZUNK

— a magyar Vörös-Kereszt Egyletnek! —

Régebbi évfolyamokból fenmaradt

újság-makulatura

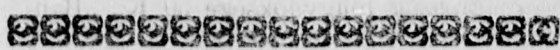
papírt olcsón ad el
A Tengerpart kiadóhivatala

Klotild utca (Via Clotilde) 4. szám, I. em.

MONATH ELLA

okl. zongoratanító Via Caserma 4., III. emelet.

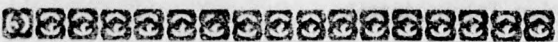

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYOGYSZERTÁRA
a városi torony mellett

Ajánlja magát minden orvosi rendelés a-zonnái és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerzapanok, az összes ásványvizek, toalettcikkkel szépitőszerek stb. stb.

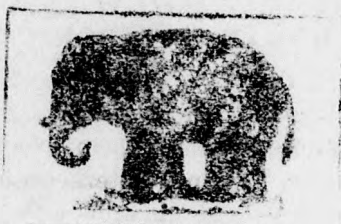
Fiumei első magyar rizshántoló és rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

**Előfizetéseket
és hirdetéseket**

felvesz

A TENGERPART
kiadóhivatala

KLOTILD UTCA (VIA CLOTILDE) 4. sz.
I. EMELET. — TELEFON SZÁM 12.

Tisztviselők, altisztek és munkások havi 1.50 kor.-ért kapják
A Tengerpart-ot
házhoz szállítva.

Telefon 12. - Postafiók 105.

Olcsó edényárusítás!

Mindennemű üveg és porcellán-árak, lámpák, villanylámpák, képek-keretek!

Tükrök és Butorok
szakszerű elcsomagolását
olcsó árakon elvállalja:

KORNICZAI G. Fiume
Via del Porto 1. (Telef. 13-16) a
Nagyvásárcsarnok mellett.

Első fiumei

Beraktározási Vállalat

Telef. 13-02, Postafiók 133.

elvállalja butorok, árak, ingóságok szakszerű beraktározását és bizományi eladását. **Bevonultaknak kedvezmény!** Felvételi irodák: Altberger J., via Petrarca 6 és Giovannini és Tsa, via Branchetta 2 szám.

SCHÖN! — Szépség és hajápolási terme — SCHÖN!

Via Carducci 12. II. em.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- ápolás (manicúr, villanyos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

Telefon 11-93.

A Fiumei Vas- és Fémáru Szövetkezet

(volt Redlich léle vaskereskedés)

eddig Corso 12. sz. alatt fenállott üzletét a

:: Via del Porto 8. szám alá ::

(a Borsa kávéházzal szemben) helyezte át.

Tamburino vendéglő

Via L. Kossuth - Étterem az I. emeleten külön bejárattal a Calle della Posta felől.

Havi előfizetés ebédre és vacsorára borral vagy sörrel és kenyérral **30 koronától** feljebb.

Társaságoknak engedmény. Kitünő magyar konyha elsőrendű italok. Naponta nagy választék friss halakban.

Olcsó bútorozott szobák. **Magyar kiszolgálás.**

Tisztelettel
BARBIS ANGELO tulajd.

Rendkívüli alkalom karácsonyra

Célszerű és olcsó ajándékok!

Nagy raktárunkra való tekintettel rendkívül alacsony árakon adjuk el a következő cikkeket míg a készlet tart:

Agygarnitúra szövetből és pedig 2 ágyszerítő és 1 asztalterítő . . . . . K. 12.50
Függönyök és pedig 2 szövetfüggöny ablakvédővel 16.50
Divánterítő szövetből vagy plüsből . . . . . 20.—

Nagy választék szövött szőnyegekben s futókban minden árban és nagyságban.

LINOLEUM HAAS Corso 6 SZ.